

Womhaj Bóh!

Czykło 35.
2. sept.

Łétnik 10.
1900.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ło kóždy sobotu w Smolerjez knihicziščezetni w Budyšcinje a łu tam dostać sa šchtwórtlétnu pšchedplatu 40 np.

12. njedzela po śwj. Trojizy.

Ies. 48, 18.

„O, hdy by ty na moje kašnje kedźbowal, dha by twój měr był kaž wodowa rěka, a twoja prawdość kaž mórske žołmy.“

Kač běži wodowa rěka po swojim wot stworiczela jej potašnym puczju. Se žórła na horje ło žórlo wona swoj pucz hac do morja czehnje. Pšchi jeje brjohomaj sběhaja ło skały a selenja ło luki, tam je pšlyšecz honjenje a hibanje měsčanskeho žiwjenja a je widzecz njespróznive dželo ratarjom — a brjedža běži rěka njemolena s měrom dale. Šchtož jej napschecziwo stupa, ju njesadzerzuje; wona wostanje wodowa rěka a bjes pschestacza schumi woda dale a hacz runje je tyžaz a hišcze wjazy žołmow nimo do morja czahnyło, sažo nowa woda se žórła pschiběhnje a rěka počna wostanje. A hdyž rěka psches kraj běži, semja kczėje a rola płody nješe a žiwjenje ło hiba. Tajki dyrbi po słowach profety Jesajasa twój měr bycz, mój kšesczizjano. Jeho žórlo je horkach na tych swjatyh horach Božich, s kotrychž nam pomoz pschiudze, s teje hórki, kotraž bu w tutym pošlednim czašu powyšschena wyschšche hacz wschitke hory a hórki zyljeje semje, na Golgatha, w teho sbóžnikowych ranach, psches kotrež smy wuhojeni a twojeho měra rěka dyrbi dale bczecz zylj pucz twojeho žiwjenja, doniž nuts njepoběhnje do měrneho morja sbóžneje wcznoščze. Wokoło tebje drje ło wyšoke skały njewěry sběhaja, ale wone tebje molicz

njesmédža. Někotry sadzewk, kamjenje srudoby, haczenja hrěcha móža tebi napschecziwo stupicz: ale měr twojeje wutrobny je móz, kiž wschitko pschewinje. A hdžež je tajka wutroba, wona kraj wolschewi. Kolo wokoło ło pola sprawnego džela selenja a w jeho mozy ło žohucwanje wupšchestrěwa na wscho czinjenje a khlódnny wčšitk trošhta do horzoty horja duje. Twój měr budže kaž wodowa rěka.

Dale rēczi profeta wo mórskich žołmach. My žebi tu na to njeměrne morjo myšlicz njesmémny — pschetoz wone je se swojim njeměrom wobras hrěcha. Na cziche morjo žebi profeta myšli, w kotrehož wodach ło zylje njebo s lubošnymi hwězkami wobrasuje, kotrež tak prawje sacziščez swjateho kłutneho měra na człowjeka czini. Nichtó to morjo pschewidzicz njemóže. A šchto wone žalóšneho w žebi kłowa! Wulke swěrjata łu w jeho hłubinje žive, ale wone nikomu njeschodža, kiž psches morjo jédže. Czěła tych, kiž łu ło w nim tepili, łu w nim sahrjebane, ale nichtó ło jich njenastróži, kiž do teje hłubiny pohladnje. A pokłady, parle a drohe kamjenje w nim potajene leža a ludžo sa nimi pytaja. A po morju jédže kóž wótzuemu krajej napschecziwo; morjo je scheroška droha, kotraž kraje njedželi, ale je wjasa. Kaž mórske žołmy budže twoja prawdość, mój kšesczizjano, ło twoja wutroba jako prawa, jemu spodobna, wot hrěcha wuczisčena psched nim wotpoczjuje. Haj, wutroba, kiž je czicha, w kotrež ło njebo se wschěmi hwězkami pšlubjenjom wobrasuje, psches kotrež žane wichory pšwedomnja a spyto-

wanja njeduwaja, ale w kotrejž njebeša žame wotpoczujaj, kotrejž je nam Boži syn we wěrje pschilubil. A kajkež tež twoja wutroba srudne nashonjenja a slamane nadžije a sanicžene sbože w žebi khowa, prawdosć wšhitko pschikrywa, so je sabyte, kaž wopor morja; a sčtož je tam žwjatnych pokladow s Božeho kralestwa, slota wěry, parlow sečetpliwosće, to twoja pytaža rukaj posbėhnje a na žolmach prawdosće twój čołnik wěčnemu wótnemu krajej napšhecžiwu jėdže. Kaž mórška žolma dyrbi twoja prawdosć byč.

Tuton krašny dar žebi my dobyč njemóžemy s našimi mozami; Bóh čže nam jón s lubosće dac. Ale něšto dyrbi my tola tež pódla čžinicž: „D, hdy by ty na moje kašnje kėdžbowal“. To tola wopravdže wulke žadanje njeje! Wón myšli pschi tym niz jeno na džešacž kašnje, ale na wšhitke žłowa a napominanja w žwjatnym pišnje. Na nje dyrbiš kėdžbowacž, so je twoja dušča se wšchė žwojim myšlenjom na nje wobrocžena. Čžim bóle ty na Bože žłowo kėdžbuješ, žo k njemu džeržiš a po nim khodžiš, čžim bohacžišča budže twojeho mėra wodowa rėka. Čžim sprawniščo a žwėrniščo žo ty jeho žlubjenjom džeržiš a jeho žmilnosć žo dowėriš, čžim polnišča a wjetšča budže twoja prawdosć; pschetož w jeho žłowe žo wona wšhitkim po njej žebi žadazym čžłowškim wutrobam wudžėluje.

Spytaj! Kėdžbuj na jeho kašnje a hladaž na to, kaž by je džeržal. Potom budže twój mėr kaž wodowa rėka a twoja prawdosć kaž mórške žolmy. Wón je to prajil, kiž žwoje žlubjenje džerži.

Samjeń.

Pucžowanje po Božim pišnje

abo

kašle myšle nadeněžech, Bože žłowo čžitajo.

Podawa žwėrny čžitar „Žomhaj Bóh-a“.

1. knihi Mójšakowe, 12. staw.

(Potracžowanje.)

Kananejški kraj, Palástina abo žlubjeny kraj, s wječžora wot žrijedžnosćmškeho morja, s polnožy wot Libanona, s ranja wot pusteje a s poldnja wot kamjentneje Arabiškeje wobrubjeny, je psches tute žwoje mješy wot wobkłada s druhimi ludami džėleny. Senicžka wjetšča rėka, Jordan, wulwa žo, pschėbėžawšči jėšoraj Merom a Genezareth, kónž kraja do Morteheho morja. Tónle kraj je Snjes žwojemu wušwolenemu ludej žlubil, so by tu njesawjedženy wot pohanskeho pschibóšstwa wėru do njeho, do jenicžkeho wėrneho Boha, sakhował a Bože žlužby, wot Boha žameho postajene, wutworil, so móhl s tuteho luda, budže-li čžas dokonjany, wunėž sbožnik sa wšchón žwėt.

Tónle kraj, wožrijedž tšoch seńškich wodžėlenjom, tehdom jenicžy snatych, mjes Egiptowškej na jenej a mjes wulkimi asiatskimi kralestwami na drugej stronje ležazy, njebeše pak jenicžy wotdžėleny wot nich, ale beše tež žrijedžiščėžo mjes wšchėmi druhimi krajemi. Psches bliskosć žoniziskeho žwėtneho wikowarštwia a psches bliskosć najnamjenitšich wikowanškich pucžow stareho žwėta beše žlubjeny kraj do žrijedžiščėža žwėtneho wobkłada stajeny. Tak beše s dobom bywšči najprjedny čžiča a potajna žadžėrnja Božeho kralestwa wožebje khmany, so by dosrawjene sbože do wšchėch kónžow a k wšchėm narodam rošžėrjal.

Potom, hdyž bė šepa sa Sichejom wotpažena, Abraham wotžal čžėhnjeske a pschidžze se žwojimi stadłami a se wšchėm žwojim domom 5 mil dale k poldnju na horu, kotraž k ranju mėšta Bethel, posdžiščo hakle tak mjenowaneho, leži, psched tym pak rėkasko Lus; a Abraham je tam pod horu žwoju hėtu stajil, so mješke Bethel k wječžoru a kralowške žydló ži k ranju. A natwari tež tam Snjesej woltač a přėdowaske wo Snjesowym mjenje, wón sarjadowa a postaji tež tu sa žwojich stajnu Božu žlužbu.

Bethel rėka dom Boži. Tole mėsto, s hodž. wot Serusalema, je žo w najnowšim čžaku sažo w dole s mnogimi khmanyimi pastwišchėžami wužłėdžilo. Dženka rėka mėšnosć Beitin (Bethel). Mjes nim a mjes Tell el Hadschar ležitej dwė kamjentnej horje, kotrejž žebi Josua wušwoli, so bychu tam s wječžora mėšta ži 30,000 žradžu kafali; pod jenej s njeje je Abraham žwój stan natwaril.

Abrahamowa Boža žlužba njebeše jenož žwėtkosć, kotruž jeho wėra mjes Kananejškimi, w čžėmnosći khodžazy, rošžėrjeske, ale tež žrėdł, s kotrymž wón žwoju čželedž sakhowa, so Boha wožrijedž hrubych a wotrótnjenych narodow žwojeho čžaka spósnachu. Tak njech kóždy wikuje, kotryž je wot Snjesa punt dostal, a njech žwoju žwėžu sakhwėči, so by žwėčžila ludžom a k čžėšči Božej. A sčtož ma tež wulki dom, kaž Abraham, tón by tola čžaka dščž mėl, so by Bohu se žjawnej domjazej Božej žlužbu žlužil, jenož hdy by čžył; ale skuposć je korjeń wšcheho škeho, dokelž tebi khwile a mėšnosć ani we wutrobje, ani wo dnjo njewostaji, so móhl žo k Bohu modlicž.

II. Sčtucžka 9—20. Sdyž drohota do Kananejškeho kraja pschidžze, poda žo Abraham do Egiptowškeje, a wudawawšči tam žwoju mandžėlsku sa žwoju kotru, smjedže na nju wulki strach; ale Bóh žmili žo nad nim a rozplečze schmjatanžu k sbožownemu kónžej.

Potom žo Abraham dale pohnu, wopušchėžiwšči tež mėšnosć wokolo Bethela, so by žo druhdže sa pastwišchėžami rošhladal, a čžėhnjeske k poldnju do južneho kraja.

Bėške pak hlód w kraju, hewak plódnym, druhdy pak tež se žuchotu šbitym. Duž čžėhnjeske Abraham bjes Božeho porucžjenja, jenož so by žo nušy smynyl, dele do Egiptowškeje. Egiptowška je psches Nilowe powodžjenja wožebje bohata, a je hišchėže dženka, kaž tehdy, wukhowanka pastyrjom, hdyž do wokolnych krajinow hlód pschidžze. W Egiptowškej čžyške Abraham jako žufobnik pschėhwacž, pschetož hlód beše jara wulki w kraju, a wón to wožebje čžujeske, dokelž sa žwoje stadła wobšchėrne pastwišchėža trjebaske.

Egiptowška rėka w bibliji tež Mizraim, po druhim Samowym žynu, kotrehož potomny žu žo tu sakhdlili. Wona je plódna, 2—5 mil šchėroka a něhdže 112 mil dolha dolina w dolhonoraniškej Afrizy, kotraž psches dwaj rjadaj horow nastanje, a po kotrejž Nil bėži. Wšchėdnje džėli žo Egiptowška do tšoch džėlow, do hornjeje, žrijedžneje a delnjeje Egiptowškeje. Plódnosć žwišuje jenicžy s kóždolėtnymi Nilowymi powodženjemi; psches to beše Egiptowška sa wšchė čžakny žitowa polkadniža sa europiske a asiatske kraje. Klima je tu jara stajne, ale jara čžople, wožebje w žrijedžnej a hornjej Egiptowškej. Žahly wėtšik, nalėto, hdyž stej džen a nóz jenak dolhej, s krotkeho ranja wėjazy, kotremuž šhamšin rėkaju, muchi a kuntwory, škopčži a žaby, mór a jėtra, šahorjene woczži a žleposć žu tu snate čžwile. Egiptowčžanom, s brunej kožu, s runym čžolom, s kšėžojtym mješwoczom wožebje pschi ližomaj, s wulkej hubu, šchėrokimaj hubomaj a njelepymaj nohomaj, mėjachu po wšchėm žwėče sa njerjanyh ludži. Woni šchėžėpjachu žo do wšchėlaticch šchlachtow abo woršchtow. Tajlicch beše pschi spoczatku šchtyri, posdžiščo powušchėšchichu pak žo na žydom. Najstarske egiptowške stawišny mješchja žo s bajkami a žu nam jenož w šlenkach šshowane; do tutyh šlenkow žlužča tež powjedancžto wo wójškim nadpadže Šysožow, kotryž je žo trach krotko do teho čžaka podal, hdyž je Abraham do Egiptowškeje pschischol. Tak by byl Žaraon, wo kotrymž 15. sčtucžka rėči, se 14. dynastije (kralowškeho doma). Hakle s Šammetichom w 7. stotku do šhr. žapocznu žo dopokasane stawišny egiptowškeho kralestwa.

(Potracžowanje.)

Wježna wójška khronika s lėta 1870.

(Potracžowanje.)

Prėni hujarojo.

Mac Mahon, wulki rjek a wójwoda s Wagenty, beše nawjedništwu Rheinskeje armeje dostal. Kóždy powitaske tutu wólbu s wješekej dowėru; pschetož šwuk jeho mjena, žława jeho škutkow beše dobry wosnam sa šchitowanje elšakkeho kraja a sa špėšchny dobyčėrski nadpad do južneje Nėmskeje.

Šsam hišchėže njebe dšchol do žwojeho hlowneho kwartėra w Stražburgu a general Furrer, nawjedowač přėnjeje divižije, kiž beše dolhe lėta komandanta Stražburgskeje twjedžšny, mjes tym

wščitko wjedzese. Njepřestawajzj wujese a howrijese lokomotiva po koliji Hagenaw-Bitsch-Saargemünd, fanonj, wojazy, konje a zyropa niepěchu ko nimo naś. Wjy pschezo hišcze myślachmy, jo to wščitko k throbemu nadpadej psches Straßburg, Metz abo Saarbrücken płaczi. Ale nadobo 22. julija pschindzjachu přeni wojazy k nam do Fröschweilera. To běše něhdy 40 mužj hylne wzdželenje tšeczeho regimenta hufarow. Čzi mějachu jako grande garde (wulka straža) dróhu s Wörtha do Weißenburga strážowacz a sa njepřeczelom šlědžicj.

We wšy nasta šrudno-wjekele hibanje, jako tuczi přeni šafitowarjo wótzneho kraja do našeje wješki pschijěchachu. Wjeňjenjo wšchał wšchudze, a wošebje pola naś w Elsaſu, wojakow lubuja. Se wšchitklich domow ludžo pschiběžachu a wobhladachu šebi s khtnosozu a s wjekeleozu tutych rjaných jědných w jich nowých, šo blyšcězatyh draščach, s jich mjecžemi a pistolemi, a jich špěšne, wóhniwe konje (běchu to wuhěrške a arabiške). To běše wulka radošč! Někotryžkuli tam pschistupi, kiž běše tež něhdy wojak pobyl a rěčese s nimi po franzojšku a potom šašo po němšku, kaž by tež šmjerczradu šobu čahnył a pomhal Prufakow nabicz. A kaš tejesche tam někotryžkuli maczěrka, kotraž mējesche šwojeho šyna pola wojakow a kiž dyrbejesche nětko tež do wójny! Kaš ko wona štarasche — se šyljami we woczomaj — hacž tež to šbožowny na wójnje pobudze. Kaš radny by jemu hišcze něščto nadoby, nohajzy a něščto pjenjes šobu na pučž dala! Tón abo tamny mjes hufarami běše drje tež Němz, Elšajški abo Lothringski — dwójzjy tak wulka wjekelešč! Š tajšim mōzesche šo rošmołwječ. Tón dyrbejesche powjedacz, hdže šu pošledni křoč w kwartěry byli, šcho šo štanje, šcho budže dobyč, hacž njeje Wonez Šetra abo Šana tam a šem widžak? A kaš šu tehdy hlōdných a lacžnych wojakow do šwojich domow wšali? Torchachu šo wo nich! Běchu tež tuczi hufarowjo wopradowe s wutrobu lubi ludžo! a dyrbjachu do wójny — Wóh wě, hdže budža wojowacz, krawicž a wumrjeć! „Šim čzemy tola wščitko pošćicžicž, šchož mamy, wino a palenz, polcz a jeja. Šsu nam wšchitzjy witali hoščzo.“ A šawěrno, to běše horliwošč a šahorjenošč w zykej wšy, kotruž móžu lēdma wopišacz. A hdžž mējesche tuta grande garda wjeczor šwoje lēhwo wo wšy, hdžž rychle konje šwoje šyno žerjechu a wjeczēr šo pschihotowasche, běše čžichi rjanj wójniški wobras a někotryžkuli wjeňujan by radlubje šobu špěwal: „Nicz njeje rjenishe, hacž wojerške žiwjenje“.

Šošdžičho pak widžachmy pola naś druji wójniški wobras — a šyna naś lojesche a štawy nam tšchepotachu.

Prēni hońtwjerjo.

Šošk hufarow pola naś dołho njewošta. Šžo po dwēmaj dnjomaj buchu woni psches šchwadronu jědných hońtwjerjow (Chasseurs á cheval), nawjedowaných wot generala s Bernišk, wotmējjeni. Mějachu tón šamy nadawš, kaž jich přjedownizy. Běchu runje tajzjy pscheczelnj, rjanj, luboščizwi pacholjo, mējachu runje tajku rjanu draštu se čznowošeleneje barby, s čzerwjenymi šmuhami po kholowach, s čzornymi šchnōtkami a s peršiškej kožuchowej čzapkfu na čzole; mējachu te šame rychle konje a te šame brōnje, jenož mējachu nimo wšchēdneho jědneho tēšaka křōtkē tšělby. Tež woni buchu, kaž jich přjedownizy, wot wšchitklich ludžj lubje powitali a derje našycženi. Wšchitzjy nanaščowachu na pschemoh khlēb, wino, butru, mjašo, haj šamo našch škupj Šosej pschijejšy s wutrobjy rady pokrutu khlēba se šwojeho šhamora.

Štary tołšty korečmar, kotremuž wulki horjenz šlūšcha, je tež pschijchol a wobhladuje šebi šmēwkajo nowe wjekele hibanje. A Šanschez Šurij, kiž běše tež něhdy kōmiž-khlēb woptal — šcho wjedzese tón wščitko powjedacz wo šwojich wojeršklich lētach, kaš běše w Montpellier tajke dobre, tunje wino pił, kaš běše maršchala Bazaine hišcže jako leutnanta šnał a kaš běše Mac Mahona jako wyšcha šwojeho regimenta pomēl. A našch šužod nam powjedasche, tajke čzežke lēta tola nětko šu a kaš mōže šo s loħta štacž, šo, runje kaš lēta 1814, Prufzjy, Wólħaršzjy, Ružojjo a Awštrijzjy našch wbohi kraj lēta dołho dušyja; ale njech jenož našchi wojazy s wjekelej dowėru do wójny čzahnu; Franzojša ju tola njemōže nihdy na nihdy pschēhracz! Šak šlētowachu rěče tam a šem hacž do čznowoje nozy; tež wšchelazy drujšy pschindzjachu, a běše špodžiwno, šcho tuczi tola wščitko pschijejšechu a wjedzachu a rěčzachu.

Šońtwjerjo buchu nawjedowani wot mlodeho luboščizweho wšchka, Š. s Lapierre. Ša tutym knjesu běše widžecž, šo běše šebi wēdomny čzežkeho nadawka šwojeho powoľanja a šo čzysche

jón se wšchej šwėru ryczēršjy dopjelnicž. Ša jeho pschepřoščy, šo by na šarje s nami wjeczērjalk, a wón pschepřošēnje s džatom pschijwja. Rěčzachmoj wo tym a tamnym, wo wulkej wážnosczj přēnich bitwow, wo šlōnczēnju tuteje wójny. Wón bē pschēšwēdczēny, šo budža šo w přēnich dnjach do Němšteje pschēdobwacz, a šo budže Franzojška wošebje dla šwojich najlēpschich brōni Němzow porasčē. Ale we wšchitklich jeho šlowach a nadžijach lēšesche tajka pschistojnoscz a dostojnoscz, kiž jara dobrj šaczisheč na mnje čzinjesche. — Čzych jeho pschepřoščyč, šo by na šarje pschēnozowal, ale wón nochžysche, a ja pschēmodžach jeho do lēhwa. Duzy po pučžu džesche wón: „Njeje ničo we waschej wošadze, kiž by šo šthroblik, we wšchēdnej draščze škradžu do bližšcheje nawjeczorneje wokolinj rekognosčizowacz hič. Čzyl radj wjedzēč, kaš wokolo mēšta Wörth, Sulz, Šatten atd. šteji.“ Wobrocžich šo na mladých mužj, kiž hišcže pschi šmērtanju we wulkich šylach w bivaku pschēbjwachu s proštwu, šo by šo čzyl tola tón abo tamny na tute nōzne pučžowanje podacz. Wustnerez Domasch běše hnydom šwōlniwj; jemu pschepoda šo šašglowanj list na šužodneho wošadneho přjōdkštejerja, kiž mējesche jón wotewricž a w nim wážne nowinki pscheczitacz a šašo šužodnemu přjōdkštejerjej pschipōšlacž. Šak patrulirowasche tutōn nōzny pošol psches Wörth, Prusšdorf, Sulz, Šatten atd., a wrēčzi šo pschipošdnju k nam. Do lista běchu wšchitzjy přjōdkštejerjo napišali: Njeje šo ničo štalo.

Běše wjeczor wokolo wošmich. Šadži buchu našchi buča a wošebje našch mlody lud hišcže hodžiny dołho pola wojakow woštali, ale knjes s Lapierre prajesche jim pscheczelnje, šo maja šo domoj podacz. Wón da wšchitkōn wohen w lēhwe wuhaschēč; wojazy lehnychu šo na šwoje mantle; a pod wulkej kruschwinu štražowasche kēdžblīwa štraža. Čzmowa nōž lēšesche nad našchej elšajškej šemju. Šcho štaji čzēmny pschichod?

(Šotraczowanje.)

Wšchelake s bliška a s daloka.

— Šswjedžen Budyškeho poboczneho Šustav-Šdolšškeho towarštwu budže šo njedzelo 30. septembra w Šuczijnje šwjecžicž. Šswjedženške šerbške kemschenje šapoczne šo popošdnju w 2 hodž. a budže na nim knjes šarač Šada s Budyščina přēdomacz. Šopošdnju w $\frac{1}{2}$ hodž. budže němške kemschenje a je pscheczelniwje němške šwjedženške přēdomanje knjes tajny žyršwinski radžiczēl Šeller pschijak. Šuczijnjanska wošada šmēje přēni Šustav-Šdolšški šwjedžen w šwojim Wožim domje. Špodžiwne je, šo hacž runjež šu šo mišionške šwjedženje w Šuczijnjanski Wožim domje šwječžile, šo tam hacž dotal žadyn Šustav-Šdolšški šwjedžen šwjecžik njeje. Š čzim wjetšchej radoščzu budže Šuczijnjanska wošada Šustav-Šdolške towarštwu do šwojeje šřjedžijnj witalcz a tež lubi Ššerbja s wokolnych wošadow rad pschindu w lubošczj k našchim ewangelškim bratram w rošpřošēnju.

— Hdžž šmy w pošlednim čžihle našcheho „Šomhaj Wóh-a“ lubym čžitarjam powjedali wo nadpadže, kotryž je šyrotownja armenškich šyrotow w Urmia pschēczērpicž dyrbjala, mōžemy jim w pschichodnym čžihle wobras tuteje šyrotowije podacz, w kotrejž šo armenishe šyrotj wotczahny, ša kotruž našchi Ššerbja šwoje dobrowōlne šmilne darj wopruja, šo bychu šo woczahnyč mōhle.

— Mīnakaški Woži dom šo pschetwaruje a budže nowy twar w bližšchim čzaku dokonjanj. Šwjekełaze je, šo Mīnakaška wošada woporniwe šwōj lubj Woži dom porjenisuje. Šo je čzim šōle pschipōšnacž, dokelž je wona tež nowu šchulu natwaricž dyrbjala.

— Š Šsmecžkezach šo pschichodnu njedzelo 2. septembra popošdnju w 4 hodž. šažožny kamječ položi k nowemu ewangelškemu Wožemu domej. Šadžijomnje šo ewangelšzy kšchēščizienjo s wokolnoščze na tmyle šwjatym škutku wobdžēla. Dołho je šo hižo potriebnoscz pošasala, dokelž mnošy ewangelšzy w Šsmecžkezach bliškeje ewangelškeje žyršwije njemējachu. Duž je šwjekełaze, šo šo dołholētna nadžija nětko dopjelni.

— Š Šatskej je šo nětko nowy šakoń wo dołhodnych dawkach wudał. Wón wšchelake pschēmēnjenja pschijejšy a je šlōždemu radžicz, šo šo wo nowých poštājnjach šakonja wobhoni, hdžž šo kōnž lēta žada, pschēhlad šwojich dołhodow podacz.

— Ššchichodnu njedzelo, 2. sept., na 30 lētnym wopomnjeňškim dnju dobyčza pola Sedana, Štalešchanski wojerške towarštwu šwoju khorhoj šwjatočžnje pošwjeczi.

— Šajke šrudne šczēhwki ma wopikštwu, šhonimy s rošprawj s Draždžan. Š tych ša pječž lēk do mēščžanskeje blūdizjy pschijatnyh

běšche 556, kotřiž běchu jenož psches wopikstwo rosom šhubili. Sdnyž šo k temu či pschilicja, kotřiž šu psches wopikstwo najprjedy na duchakhorosěj šhorili, a skoncunje tola wobudnili, pokaze šo, šo je 50 procentow, t. j. položza do bludnizy pschijatyč, psches wopikstwo rosom šhubilo. To šu srudne licžby, kotrež praja, kajku žalošnu škodu wopikstwo naschemu ludej načinja.

— Wufudženje pschecziwo mordarjej italskeho krala je šo mělo. Mordar Bressi žaneho roskača njepokaza, ale se symnej krowu šwoje wrótne anarchistske nahlady jastupowasche, kotrež šu jeho k mordarstwu wabike. Šrudnistwo je jeho k khostatni na čaš žiwjenja šašudžilo, dokelž po tamnych šakowach jeho k šmjerczi šašudžicž njemóžesche. Duž směje italski stat mordarja šwojeho krala dale žiwicž. Tajki škótnik by šebi šmjercz šašudžil. Tež je špodžiwne, šo šo wyschnosče pscheco hšččesze njehibaja, pschecziwo anarchistam kručze postupowacž, hdyž je mordarštki nještkuť Bressija šašo wopokasał, kał šu anarchistiskemu derje šradowanemu šwjastej šjednoczeni s jenym samyšlom, knježerjom a wyschnosče kničicž a skoncowacž.

Wušklyščenje modlitwy.

Ššm pobožneho katora powjedasche: „Móž nan wot mlodoščze na šlabe woczi čerpiješche. Wón běšche teho. dla nušowany, jara šahe nawoczi nošpěj. Našhorje běšche ša njeho psched něhdže 16 šetami, hdžež běšche čiščesze wofšepil. Lėkar běšche prajil, šo šo wuhojicž njemóže, a wón šo hižom na to hotowasche, na wot-pocžint hieč. Šeho pensija by tał niška byla, šo by se šwojimi šchtyri džecžimi a se šwojej žonu lėdy nanajnušishe k žiwjenju měl. Duž wón husto šwoje štarosče w horzej modlitwy psched Bohom wušpja. Šmkrócž šo wofšepje nutnje k Bohu wolasche a namafa polóženje šwojeje šrudoby w horznych šylsach, kotrež hodžinu bješ pschestača bežachu. Šo byšchtej šo psches to jeho woczi pohóršchilej, teho šo wjazy bojecž njetrebasche, dokelž šo jeho šleposč wuhojicž njehodžesche. Wón měješche hšččesze lėkarja a šedžesche w čymowej jštwi. Šako běšche šo wuplakal, lėkar šaštupi, telko šwėtka ščini, keltož trjebasche k wobhladanju a s wulkim džiwanjom šawola: „Ščto to je? Waschej woczi ja wjazy nješnaaju, wonej matej šašo widženje.“

Dotal šlepy muž móžesche lėdy wėricž, šo lėkarja psched šobu widži. Šo někotrých njedželach šiwėdomliwego hľadanja móž nan k wulkej radoščzi šwojeje wyschnosče šašo do šwojeho šajtojnštwi šastupi a wón je wot teho čaša wšchak s nawocžemi kšodžicž dšrbjal, ale tola wjazy na woczi čerpił njeje. Móž nan wjedžesche, šo ma šo ša šwoje wuhojenje wuššklyščenju šwojeje próštwy džakowacž.

Evangelijon je móž Boža.

Psched krótkim džeržesche generalny šuperintendenta w pruskej provinzy žyrkwinsku wšitaziju. Tež kšostanzow w kšostatni wopyta. 38 mordarjom šo jemu pschedštaji. Ššwoju narėčž wón takle šapocža: Ša šym na žyrkwinskim wšitaziskim pučowanju. Nětko pschindu k wam po šlowje nascheho šbóžnika: „Ša šym jaty byl a wy ščesze mje wopytali.“ Potom pschpowjedasche jim wšebelu powjescž wo šbóžniku hrėšnikow. Škóncunje wón praji: „Nėtko čzemy šo modlicž. Ša pał nikoho k temu nušowacž njecham, šo muu šo modlicž. Šenož ščtož čze, njech šo šobu modli.“ Ščto šo sta? Wšchitzy 38 mordarjo s generalnym šuperintendentom šo k modlenju poklaknychu. Pschi rosžohnowanju woni kaž jehnjata k žyrkwinskemu wyschšchemu pschistupichu, jich wjele jemu ruku košesche a šo jemu džakowasche, šo jich njebėšche šazpil, ale k nim pschišchól. Šastojnizy šo malo njedžiwachu na mėrnym a dostojnym šadžerženju mordarjom. Wy šo tał jara njedžiwamy, pschetož evangelijon je móž Boža ša hrėšnikow, — ša wopravdžitych hrėšnikow.

Diakoniša wopyta psched malo šetami k šmjerczi šašudženeho mordarjo w jeho kšódže. „Ščto čzeczce wote mnje?“ praszjesche šo šurowny čšlowjek. „Ša jenož k wam pschindu, šo bch wam prajila, šo Waš šesuf lubuje“, wotmolwi diakoniša. „Wy šo mylicže, Wy mje tola s žyla njesnajecže“, šnapšchecžimi mordar. „Tola, ja Waš šnaju, ja derje wėm, ščto ščesze Wy čžinił, ale šesuf Waš tola lubuje“, praji diakoniša. — Potom čžitasche wona jemu historiju wo pokutnym mordarju s šesufom šchizowanym a modlesche šo s nim. Evangelijon to štkowasche, šo

tótle džiwu muž šylšy plakasche a šo s žylej wutrobu k šbóžnikej hrėšnikow wobroczi. Še šlowom a štklom je wón hacž šwojemu wotprawjenju pokasał, šo běšche jeho wobrocženje šprawne. Šošlednju dobru jedž, kotraž šo k šmjerczi šašudženym do wotprawjenja pošćiczi, wón njerodžesche. Ša to wuprošy šebi, šo šo jemu biblija a listy, kotrež běšche jemu diakoniša po tamnym wopyče hšččesze pišala, do kascheža položichu. Še wėrje džėšche na šchafft a teho dla je tež do wėcznosče šchól.

Šastwony duchowny běšche hšččischo bješ wušpěcha s mordarjom powjedal. Šrótki čaš do jeho wotprawjenja jeho hšččesze junkrócž wopyta, a dokelž žane štklowanje šwojich šlowom njepytny, wostaji tam wón ničžo njeprajo se šrudnej wutrobu papjerku s njedželštim předomanjom, kajkež Barlinšte mėšchčanške mišionštwo kóždy tyžėn rosčeszele, ležo. Wot wotkach wobšedžbowasche šastojnit jateho a widžesche, kał wón předowanje čžitasche a bėšche pódla wšchón hnuty. Šastwony duchowny, kiž bu šawolany, wšebeljšche šo, šo běšche twjerda hrėšnikowa wutroba šo škóncunje šmjechčžila. Šbóžny we wėrje do šesufa je tež tótle mordar do wėcznosče šchól. Švangelijon je móž Boža k wumóženju a k wėcznej šbóžnosčzi, ša wšchitkich, kiž na to wėrja.

Wy nješkmny džak budž Bohu žani mordarjo, ale tola wšchitzy hrėšknizy. Šerje kóždemu, kiž na šwoju wutrobu dšri a šdychuje: „Božo, budž mi hrėšknikej hnadny“, a potom wėri do wšebeljške powjescže wo šesufu, kiž je pschišchól do šwėta pytačž a šbóžne čžinicž, ščtož šhubjene je. Na tych, kiž šu w šhryštušu šesufu, njeje ničžo šatamanštwa hódne.

Nėščto k rošpominanju.

Ščto je wjazy winojste?

Bohatty muž da 500 hrivnow k žyrkwinskemu twarej. Šo je wėščesze džaka hódne. Šimale w tym šamym čažu šylšesche štara, wot jichtneje šhorosče potulena, kšuda wudowa w Šndiškej prėni krocž šlowo wo lubosčzi Božej, kiž běšche šwojeho jenicžto narodženeho šyna do šwėta pólal pytačž, ščtož je šhubjene. Ššchěžne kólo, pschi kotrymž štara wudowa, kotrež jenicžki šyn běšche wumrjel, runje šedžesche, jako mišionarka wo šesufu šhryštušu powjedasche, bóršy s mėrom šteješche, pschetož šedžbłiwje pohanka na kóžde šlowo póluchasche. Mišionarka dale džėšche, ale bóršy ludžo ša njej wolachu, šo žona ša njej pschindže, kotraž čze s njej powjedacž. Š wulłimi wobčeznosčemi kšora dóndže; wona čžyšche pólčlyšy evangelija k uohomaj padnyčž. Wona pschinješke jej 25 up. jako džak ša prėni krocž šylšchane Bože šlowo — to bėšche šašlužba žyleho tyžėnja. Še šylšami we wocžomaj wona na tym wobsta, šo by šo jejny dar pschijal. Ščto wjazy da? tamny bohatty, abo tale kšuda?

Šejchlerjo maja polnu hubu, ale próšdnu ruku.

Molowana róža njemonja.

Ša šym jedyn džek šhubil, praji něhdy kšėzor Titus, jako njebėšche na jenym dnju hšččesze nikomu ničžo dobreho čžinił.

Dy njekmjesch do študnje, s kotrež šy šo napil, žaneho šamjenja čžišnyčž.

Na čož ščto šwoju wutrobu pójšnje, to je jeho Bóh.

Šjenješy šu kaž šłona woda: čžim wjazy pijesch, čžim lačžnišchi šy.

Šudancžka.

Kotremu čšlowjekej bėle a čžorne podarmo rėčžišč?

[nuwšpnyčž]

Kotři mužjo ššhowaja šamo na Božej šlužbje klobuk na šlowje?

[włqłčž]

Kotre škóncžki nješku ša krowu na paš wokolo šchije ale šu ša jeje brjuch?

[włqłqaj nłozja ššaroz wawaj wčž]

Kotrych njeboczicžkich ničto k rowu njepšchewodža ani nje-pohrjeba?

[włšłauwai nłowu wu šłqłqčž]